

Üniversite Ö?rencileri ?çin Problem Tarama Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Üniversite Ö?rencileri ?çin Problem Tarama Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32131>

Özet

Üniversite Ö?rencileri ?çin Problem Tarama Envanteri (ÜÖPTE), üniversite ö?rencilerinin ya?ad??? çe?itli problem alanlar?n? sistematik olarak belirlemek amacıyla 1998 y?l?nda Emel Ültan?r tarafından **geli?tirilen** bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, ö?rencilerin akademik, sosyal, ki?isel ve gelece?e yönelik kayg?lar?n? ölçmeyi hedefler. Temelde yedi farklı problem alan?n? kapsayan ÜÖPTE, ö?rencilerin kar??la?t??? sorunlar?n önem düzeyini belirlemede rehberlik ve psikolojik dan???ma hizmetlerine yönelik önemli veriler sunar.

Ölçek, toplamda 91 maddeden oluşmakta olup, her bir maddenin ö?renciler tarafından 3'lü derecelendirme sistemiyle (önemsiz, önemli, çok önemli) değerlendirilmesi istenir. Ölçek geliştirme çalışmas? sırasında yapılan güvenirlik analizleri, envanterin yüksek düzeyde iç tutarlı???a sahip olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Problem tarama, üniversite ö?rencisi, psikolojik dan???ma, ölçek geliştirme, ö?renci problemleri, psikometrik araçlar.

Yazarlar

Emel Ültan?r

Amaç

Üniversite Ö?rencileri ?çin Problem Tarama Envanteri'nin temel amacı, üniversite düzeyinde eğitim gören ö?rencilerin yaşamlar?nda kar??la?t?klar? potansiyel veya mevcut zorluklar? ve sorunlar? erken aşamada tespit etmektir. Bu tarama, ö?rencilerin akademik başarı?, sosyal uyum, aile ilişkileri, sağlık ve kariyer planlaması gibi kritik alanlardaki **ihtiyaçlar?n?** ve sıkınt?lar?n? belirleyerek, üniversite rehberlik ve psikolojik dan???ma merkezlerinin önleyici ve iyileştirici hizmetlerini daha etkili bir şekilde planlamasına olanak tanımaktadır.

Ölçek, bireysel olarak ö?rencilerin kendi problem alg?lar?n? ortaya koymalarına yardımcı olurken, aynı zamanda üniversite yönetimi ve ilgili birimler için ö?renci popülasyonunun genel sorun profilini ç?karmada **kullan???I?** bir araç görevi görür. Bu sayede, üniversite yaşamına adaptasyon süreçleri daha iyi anlaşılabilir.

Yapı

ÜÖPTE, üniversite ö?rencilerinin problem alanlar?n? kapsayıcı bir şekilde ele alan çok boyutlu bir yapı üzerine inşa edilmiştir. Ölçek, ö?rencilerin deneyimlediği sorunlar? yedi ana faktör veya alt

boyutta toplamaktadır. Bu alt boyutlar, öğrencilik yaşamının farklı yönlerini temsil eder ve her biri belirli sayıda madde (toplam 91 madde) içermektedir. Bu yapı, sorunların tek bir genel skor yerine, spesifik alanlardaki yoğunluğunu analiz etmeye izin verir.

Ölçeğin ölçtüğü yedi temel yapısal alan şunlardır: Okul Yaşamı, Gelecekteki ?? ve Meslek Yaşamı, Aile Yaşamı, Sosyal İlişkiler, Kişisel Özellikler, Ders Çalışma-Başarı ve Sağlık. Bu faktörler, öğrencilerin yaşadığı **psikolojik** ve çevresel baskıların geniş bir spektrumunu temsil eder.

Geçerlik

Üniversite Öğrencileri İçin Problem Tarama Envanteri'nin özgün geliştirme makalesinde, geçerlik çalışmalarına dair ayrıntılı istatistiksel sonuçlar (örneğin, yapı geçerliği veya ölçüt geçerliği) açıkça belirtilmemiştir. Ancak, bir **problem tarama envanteri** olarak, geçerlik çalışmaları genellikle faktör analizi yoluyla yapısal uygunluğun belirlenmesi ve kapsam geçerliğinin sağlanması üzerine yoğunlaşmaktadır. Ölçeğin 7 alt boyuta ayrılması, yapısal geçerliğin belirlenmesi yönünde bir çaba olduğunu göstermektedir.

Gelecekteki çalışmalarda, ölçeğin farklı öğrenci gruplarında geçerlik düzeylerinin, özellikle de eğitim zamanı veya yordayıcı geçerliğinin incelenmesi, envanterin psikometrik niteliklerini güçlendirecektir.

Güvenirlilik

ÜÖPTE'nin güvenirlilik çalışmaları, ölçeğin tutarlı ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermektedir. Güvenirlilik analizi, özellikle **iç tutarlılık** katsayıları (Cronbach Alfa) üzerinden raporlanmıştır.

Alt boyutlara ilişkin iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa) .43 ile .79 arasında değişmektedir. Bu aralık, bazı alt boyutların daha düşük tutarlılığa sahip olduğunu, bazıların ise kabul edilebilir veya iyi düzeyde tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

Ölçeğin toplam puanının iç tutarlılık katsayısı oldukça yüksek bulunmuştur: **.90**. Bu değer, envanterin genel problem düzeyini ölçmede yüksek güvenirlilik sunduğunu gösterir.

Ölçeğin düzeltilmiş madde toplam puan korelasyon katsayısı **.83** olarak hesaplanmıştır. Bu yüksek korelasyon, maddelerin toplam skorla güçlü bir ilişki içinde olduğunu ve ölçeğin genel yapıya etkili bir şekilde katkıda bulunduğunu işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, öğrencilerin problem alanlarının yedi farklı ve bağımsız faktör altında toplamaktadır. Bu faktörler, envanterin yapısal temellerini oluşturur ve öğrencilik yaşamındaki sorunların çok

boyutlu doğası yanlıştır. Geliştirme çalışmasında kullanılan faktör analizinin türü (örneğin, Açıklayıcı veya Doğrulamalı) belirtilmemiştir; ancak sonuçlar, 91 maddenin 7 anlamlı boyuta ayrıldığını göstermektedir.

Bu yedi faktör, öğrencilerin karşılaştıkları sorunları kategorize etmede pratik bir çerçeve sağlar: Okul Yaşamı (14 madde), Gelecekteki ve Meslek Yaşamı (15 madde), Aile Yaşamı (10 madde), Sosyal İlişkiler (12 madde), Kişisel Özellikler (18 madde), Ders Çalışma-Başarı Sıklığı (14 madde) ve Sağlıkla İlgili Olan Problem Alanı (8 madde). Envanterin toplam 91 maddelik bu faktör yapısı, ölçeğin kapsam geçerliliğini desteklemektedir.

Ölçek

Test Türü: Geliştirme (Problem Tarama Envanteri)

Format: Kendi kendine raporlama (Self-Report) envanteri. Toplam 91 maddeden oluşmaktadır.

Derecelendirme: 3'lü Derecelendirme (1=önemsiz, 2=önemli, 3=çok önemli). Yüksek puanlar, ilgili problem alanında daha fazla sıkıntıyı yansıttığını gösterir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri

Yaş Grubu: Genç Yetkinlik (Tipik olarak 18-25 yaş arası üniversite öğrencileri)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki üniversitelerde öğrenim gören lisans öğrencileri.

Test Metodolojisi: Öğrencilerden, belirtilen her bir maddeyi kendi yaşamlarında ne kadar önemli bir sorun olarak algıladıklarını ifade etmelerini isteriz.

Anahtar Kelimeler

Öğrenci adaptasyonu, psikometrik özellikler, iç tutarlılık, problem çözme, üniversite rehberlik, Emel Ültanır.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilinmiyor

Bağlantı Kuruluş E-posta Adresleri: emel.ultanir@neu.edu.tr

Yazın Adresi: Bilinmiyor (Muhtemelen yazarın bağlantı olduğu üniversitenin ilgili bölümü)

Ücretler, Ücret ve Test Yolu?

Test Yolu?: 1998

Ücretler ve Ücret: Ölçek akademik amaçlarla geliştirilmiş olup, ticari kullanım ve izin gereklilikleri için yazarla iletişime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçeğin orijinal makalesine erişim genellikle akademik dergi abonelikleri veya kütüphaneler aracılığıyla mümkündür.

Orijinal makalenin bağlantısı aşağıdaki Kaynaklar bölümünde mevcuttur. Ayrıca, ölçeğin orijinal PDF belgesi de bulunmaktadır.

Kaynaklar

Ülta, E. (1998). Üniversite Öğrencileri İçin Geliştirilen Problem Tarama Envanterinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2(10), 23-32.

Makalenin doğrudan bağlantısı: pdrdergisi.org

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: universite-ogrencileri-icin-problem-tarama-envanteri-toad.pdf

Üniversite Öğrencileri İçin Problem Tarama Envanterinin Maddeleri

Aşağıda, envanterin yedi alt boyutundan örnek maddeler sunulmuştur:

Okul Yaşamına İlişkin Problem Alanı (14 madde): Üniversitede boş zamanları değerlendirme etkinliklerinin yeterli olmadığını düşünüyorum

Gelecekteki İş ve Meslek Yaşamına İlişkin Problem Alanı (15 madde): İşleride geçim sıkıntısı çekmekten korkuyorum

Aile Yaşamına İlişkin Problem Alanı (10 madde): Ailemi özledim

Sosyal İlişkilerle İlgili Problem Alanı (12 madde): Sınıf arkadaşlarımla ilişkileri hakkında olumsuz düşünüyorum

Kişisel Özelliklere İlişkin Problem Alanı (18 madde): Kimseye kolayca güvenemediğimi düşünüyorum

Ders Çalışma-Başarı Sıklığı (14 madde): Yurttaki gürültü nedeniyle ders çalışmıyorum

Sayıyla İlgili Olan Problem Alanı (8 madde): Araştırma bağlantıları olmuyor